

2021-10-05

B E S L U T

Nanexa AB
Att: Verkställande direktören
Virdings Allé 32 B
754 50 Uppsala

FI Dnr 19-9682
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Via mejl: **AA**

Kopia till: Styrelseordförande

Sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

Finansinspektionens beslut

Nanexa AB (556833-0285) ska betala en sanktionsavgift på 1 000 000 kronor.

(5 kap. 2 § 2 och 4 lagen [2016:1306] med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning)

Hur man överklagar, se *bilaga 1*.

Sammanfattning

Nanexa AB (Nanexa eller bolaget) är ett svenskt aktiebolag vars aktier i september 2017 handlades på MTF-plattformen Spotlight Stock Market (Spotlight).

Finansinspektionen har genomfört en undersökning i syfte att utreda Nanexas misstänkta överträdelser av artikel 17 och 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 596/2014 om marknadsmissbruk (Mar)¹ i samband med bolagets informationsgivning den 25 september 2017.

Finansinspektionen har funnit att Nanexa har åsidosatt kraven på offentliggörande av insiderinformation i artikel 17.1 i Mar genom att inte ha offentliggjort insiderinformation så snart som möjligt. Bolaget har därutöver åsidosatt sina skyldigheter i artikel 18 i Mar genom att inte föra en korrekt insiderförteckning.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Vid en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter i ärendet anser Finansinspektionen att överträdelserna av artiklarna 17 och 18 i Mar motiverar sanktionsavgifter på 800 000 respektive 300 000 kronor, sammanlagt 1 100 000 kronor.

Finansinspektionen har satt ned avgiften med 100 000 kr. Nedsättningen har gjorts vid en proportionalitetsbedömning och efter att Finansinspektionen har konstaterat att det har varit fråga en om oskäligt dröjsmål vid handläggningen av ärendet. Den sammanlagda avgiften uppgår därmed till 1 000 000 kronor.

1 Bakgrund

Nanexa är ett svenskt aktiebolag vars aktier i september 2017 handlades på Spotlight. Nanexa var därmed en emittent, i den mening som avses i artiklarna 17 och 18 i Mar, och dessa bestämmelser var således tillämpliga på bolaget (jfr artiklarna 2.1 b, 3.1.21 samt 17.1 tredje stycket och 18.7 i Mar).

Finansinspektionens undersökning mot Nanexa inleddes i slutet av april 2019 sedan Finansinspektionen, på eget initiativ, hade tagit del av en tematisk granskning rörande uppskjutet offentliggörande som Spotlight hade genomfört. Granskningen innehöll bl.a. uppgifter som pekade på att Nanexas informationsgivning den 25 september 2017 hade varit föremål för uppskjutet offentliggörande enligt artikel 17.4 i Mar. Finansinspektionens undersökning syftade till att utreda om Nanexa begått misstänkta överträdelser av artikel 17 och 18 i Mar vid sin informationsgivning den 25 september 2017, som skedde i samband med att bolaget beslutade att genomföra en företrädesemission.

Undersökningen inleddes genom att Finansinspektionen informerades av Nanexa om att frågan om ingripande med anledning av misstänkta överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar tagits upp av inspektionen. I samband med detta begärdes att bolaget skulle lämna vissa uppgifter och underlag i ärendet.

Den 6 maj 2019 kom bolaget in med svar och underlag till Finansinspektionen.

I augusti 2019 skickade Finansinspektionen en avstämningsskrivelse till Nanexa. I avstämningsskrivelsen redogjorde Finansinspektionen för sina iakttagelser och preliminära bedömningar. Av avstämningsskrivelsen framgick att Finansinspektionen preliminärt gjorde bedömningen att bolaget gjort sig skyldigt till överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar.

Bolaget yttrade sig den 5 september 2019 över avstämningsskrivelsen och de preliminära bedömningarna.

Den 4 november 2020 skickade Finansinspektionen en begäran om yttrande till bolaget där det framgick att Finansinspektionen övervägde att ingripa mot bolaget med anledning av misstänkta överträdelser av artikel 17 och 18 i Mar.

Bolaget kom in med synpunkter på denna begäran den 24 november 2020.

2 Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen redogör närmare för de bestämmelser som myndigheten tillämpar vid prövningen av detta ärende i *bilaga 2*.

3 Överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar

3.1 Insiderinformation och tidpunkten för offentliggörande (artikel 17 i Mar)

Ärendet

Av det skriftliga underlaget i ärendet framgår följande.

Bolaget upprättade en händelsestyrd insiderförteckning den 29 augusti 2017. Av insiderförteckningen framgår att den upprättades med koppling till ”Emission Q4”. Vidare framgår att insiderinformationen upphörde den 25 september 2017.

Den 21 september 2017 skickade bolaget ett mejl till Spotlight. Av mejlet framgår att bolaget avsåg att skjuta upp offentliggörandet av informationen avseende den planerade emissionen. Anledningen till uppskjutandebeslutet angavs vara att förhindra att aktiekursen påverkades på ett sätt som gjorde det svårt att sätta villkoren för emissionen på ett korrekt sätt, vilket hade riskerat att omöjliggöra den planerade emissionen.

På måndagen den 25 september 2017 kl. 8.35 offentliggjorde Nanexa ett pressmeddelande med uppgifter om att bolaget avsåg att kalla till en extra bolagsstämma för att besluta om företrädesemission. Pressmeddelandet innehöll en hänvisning till att informationen var sådan som bolaget var skyldigt att offentliggöra enligt Mar.

Bolaget yttrade sig till Spotlight i februari 2018 med anledning av Spotlights tematiska granskning om uppskjutet offentliggörande. Bolaget uppgav då att bolagets informationsgivning den 25 september 2017 hade varit föremål för uppskjutet offentliggörande. Vidare uppgav bolaget att det förbisett att anmäla det uppskjutna offentliggörandet till Finansinspektionen.

Av bolagets yttranden till Finansinspektionen framgår härutöver följande.

Vid ett styrelsemöte den 29 augusti 2017 fick bolagets ledning i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att genomföra en företrädesemission. Bakgrunden till beslutet var att styrelsen bedömde att Nanexa behövde tillföras kapital för att kunna bedriva planerad verksamhet. Insiderförteckning upprättades samma dag med anledning av att bolaget påbörjade kapitalanskaffningsarbetet.

Nanexas ledning inledde arbetet med kapitalanskaffningen och det utfördes tillsammans med en finansiell rådgivare under september 2017.

Den 15 september 2017 hölls en ny avstämmning med styrelsen. Vissa villkor för finansieringen presenterades och styrelsen beslutade att gå vidare med förberedelserna. Det angavs uttryckligen att 80 procent av emissionen skulle vara säkerställd genom emissionsgarantier och teckningsförbindelser. Bolagets ledning arbetade därefter vidare med projektet. Utöver arbetet med ett informationsmemorandum, bestod mycket av arbetet av att slutgiltigt bestämma villkoren för emissionen och handla upp ett garantikonsortium. Bilden började klarna under vecka 38 år 2017 (som inleddes den 18 september 2017, Finansinspektionens anmärkning) och bolaget bedömde att finansieringen kunde komma på plats inom ett antal dagar. Bolagets VD tog med anledning av detta kontakt med Spotlight för att diskutera informationsgivningen. Samtalet resulterade i att Nanexa den 21 september 2017 skickade ett mejl till Spotlight, då bolaget uppgav att det avsåg att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformationen.

Bolaget anser att det har offentliggjort insiderinformationen avseende kapitalanskaffningen i tid. Enligt bolaget uppkom skyldigheten att offentliggöra insiderinformationen först när bolagets styrelse beslutade om företrädesemissionen, vilket skedde under helgen den 23-24 september 2017. I september 2017 var det inte möjligt att utanför kontorstid offentliggöra insiderinformation för bolag vars aktier var noterade på Spotlight. Bolagets offentliggörande av insiderinformationen gjordes därmed så snart som möjligt. Anledningen till att bolaget uppgav till Spotlight den 21 september 2017 att bolaget avsåg att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformationen och den 19 februari 2018 att informationen varit föremål för uppskjutet offentliggörande är att bolaget missbedömde när information är av den art att den är föremål för uppskjutet offentliggörande. Den 21 september 2017 var villkoren för emissionen inte klara. De uppgifter bolaget lämnade till Spotlight var i sak inte av den art att de skulle föranleda ett uppskjutet offentliggörande och borde därför aldrig ha lämnats. Det fanns vid det tillfället ingen insiderinformation i bolaget.

Det var först sent på eftermiddagen den 22 september 2017 som förutsättningar fanns för styrelsen att fatta beslut om företrädesemissionen, vilket sedan skedde under helgen den 23-24 september 2017. Sent på eftermiddagen den 22 september 2017 fick bolaget besked om att garantikonsortiet hade färdigställts och att det sista avtalet om emissionsgaranti mottagits. Det fanns då förutsättningar för styrelsen att fatta beslut om en till den angivna nivån om 80 procent garanterad företrädesemission. Bolaget beslutade under den efterföljande helgen, den 23-24 september 2017, att kalla till en extra bolagsstämma och föreslå antagande av en ny bolagsordning och företrädesemission. Bolaget offentliggjorde informationen så snart som möjligt därefter.

Det är oväsentligt vilka uppgifter som bolaget har lämnat till Spotlight före eller efter denna tidpunkt. Det fanns ingen skyldighet att offentliggöra att det sedan några veckor tillbaka pågick ett arbete med en nyemission och att arbetet nu befann sig i en slutfas men att nödvändiga förutsättningar ännu inte uppfyllts. Det är inte kutym i svenska noterade bolag att offentliggöra att det

pågår arbete med aktieemissioner. Publika företrädesemissioner offentliggörs inte förrän det formella beslutet är fattat och offentliggörandena har inte föregåtts av beslut om att skjuta upp offentliggörandet. Nanexa skiljer sig inte från dessa emissioner. Det har således inte funnits någon skyldighet för Nanexa att offentliggöra emissionen förrän emissionsbeslutet fattades.

Finansinspektionens bedömning

Enligt artikel 17.1 i Mar ska ett bolag offentliggöra insiderinformation så snart som möjligt. Bolaget kan dock, på eget ansvar, välja att i stället fatta beslut om ett uppskjutet offentliggörande av informationen under förutsättning att det finns legitima skäl för det, att det inte är sannolikt att ett uppskjutet offentliggörande vilseleder allmänheten samt att bolaget kan säkerställa att informationen förblir konfidentiell (artikel 17.4 i Mar).

Insiderinformation definieras i artikel 7.1 i Mar som information av specifik natur som inte har offentliggjorts, som direkt eller indirekt rör en eller flera emittenter eller ett eller flera finansiella instrument och som, om den offentliggjordes, sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på instrumenten eller på relaterade finansiella instrument. När det är fråga om en över tiden pågående process som syftar till att förverkliga, eller som resulterar i vissa omständigheter eller en händelse, kan enligt artikel 7.2 i Mar även de mellanliggande stegen i den processen som är knutna till förverkligandet av de framtida omständigheterna eller den framtida händelsen anses vara sådan specifik information som avses i artikel 7.1. Enligt artikel 7.3 i Mar kan vidare ett mellanliggande steg i en utdragen process anses vara insiderinformation om den, i sig självt, uppfyller kriterierna för insiderinformation.

Bolaget är av uppfattningen att insiderinformation rörande kapitalanskaffningen uppstod först under helgen den 23-24 september 2017, då styrelsen fattade beslut om företrädesemissionen.

Finansinspektionen anser dock att insiderinformationen uppstod redan den 29 augusti 2017, då bolaget konstaterat att bolaget hade behov av kapital för att utföra planerad verksamhet och beslutade att ge ledningen i uppdrag att undersöka förutsättningarna att genomföra en företrädesemission.

Informationen om bolagets beslut att starta en process för att säkra bolagets kapitalanskaffningsbehov för att utöva planerad verksamhet är att bedöma som ett sådant mellanliggande steg i en pågående process som också utgör insiderinformation. Informationen är vidare av sådant slag som har en väsentlig inverkan på priset på bolagets finansiella instrument och som en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja som en del av grunden för sitt investeringsbeslut. Vad bolaget har anfört om tidpunkten för publika bolags offentliggörande av information om företrädesemissioner föranleder inte någon annan bedömning.

I sammanhanget noteras även att Nanexa den 29 augusti 2017 upprättade en händelsestyrd insiderförteckning, av vilken det också framgår att

insiderinformationen offentliggjordes den 25 september 2017. Detta ger stöd för att bolaget den 29 augusti 2017 bedömde att informationen, som senare offentliggjordes genom pressmeddelandet, utgjorde insiderinformation som uppstod den 29 augusti 2017.

Finansinspektionen anser följaktligen att det ålegat bolaget att offentliggöra informationen "så snart som möjligt" efter styrelsens beslut den 29 augusti 2017 eller, om det hade funnits förutsättningar för det, ha fattat beslut om ett uppskjutet offentliggörande i enlighet artikel 17.4 i Mar.

Som det får förstås är Nanexas inställning i ärendet att det inte har funnits förutsättningar att besluta att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformationen och att bolaget inte har fattat något sådant beslut. Med hänsyn till bolagets inställning saknas det skäl att bedöma om bolaget har haft stöd i Mar att skjuta upp offentliggörandet av den insiderinformation som uppstod i bolaget den 29 augusti 2017. I sammanhanget noteras också att bolaget hade behövt fatta ett regelenligt beslut om uppskjutande av offentliggörandet vid den tidpunkt insiderinformationen uppstått, dvs. den 19 augusti 2017, och att bolaget först den 21 september 2017 uppgett till Spotlight att bolaget avsett att fatta ett beslut om uppskjutande av offentliggörandet. Även mot den bakgrunden framstår det inte som meningsfullt att bedöma om bolaget vid den tidpunkten haft grund för att besluta om uppskjutande av offentliggörandet.

Vid en samlad bedömning finner Finansinspektionen att det är utrett att bolaget har offentliggjort insiderinformationen som uppstått den 29 augusti 2017 för sent genom pressmeddelandet den 25 september 2017. Bolaget har därmed gjort sig skyldig till en överträdelse av artikel 17.1 i Mar.

3.2 Insiderförteckningen (Artikel 18 i Mar)

Ärendet

Som tidigare konstaterats har Finansinspektionen gjort bedömningen att insiderinformation uppstod i bolaget den 29 augusti 2017 sedan styrelsen fattat beslut om att inleda en process för att säkra bolagets behov av kapitalanskaffning för att kunna utföra planerat arbete. Av Finansinspektionens utredning framgår att Nanexa upprättade en insiderförteckning den 29 augusti 2017. Den upprättade insiderförteckningen följer inte formatet för insiderförteckningar som framgår av kommissionens genomförandeförordning 2016/347² (genomförandeförordningen).

Vidare saknar insiderförteckningen information om:

- vid vilket klockslag insiderinformationen identifierades,

² Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/347 av den 10 mars 2016 om fastställande av tekniska standarder för genomförande med avseende på det exakta formatet för insiderförteckningar och för uppdatering av insiderförteckningar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014.

- vid vilket datum och klockslag insiderförteckningen senast uppdaterades,
- datum för överföring till den behöriga myndigheten,
- klockslag för när personerna fick tillgång till insiderinformationen,
- klockslag för när personerna upphörde att ha tillgång till insiderinformationen,
- nationellt personnummer avseende vissa personer samt
- uppgifter om privata telefonnummer till vissa personer.

Nanexa har till Finansinspektionen vidgått att insiderförteckningen innehåller de av myndigheten påtalade bristerna.

Finansinspektionens bedömning

Skyldigheten för emittenter att upprätta insiderförteckningar syftar till att skydda marknads integritet. Genom att granska insiderförteckningar, i den utsträckning sådana finns, är det möjligt för Finansinspektionen att avgöra om kretsen av personer med tillgång till insiderinformation har begränsats på ett sådant sätt att informationen inte lämnats till fler än vad som kan anses vara nödvändigt. Insiderförteckningarna ökar även spårbarheten och kan vara ett användbart verktyg för såväl Finansinspektionen som brottsutredande myndigheter att identifiera alla personer som har tillgång till insiderinformation och den tidpunkt då de fick sådan tillgång.

Det är ostridigt att den insiderförteckning som bolaget lämnat till Finansinspektionen har de brister som inspektionen påtalat. Av Finansinspektionens utredning och av bolagets egna uppgifter framgår således att insiderförteckningen inte uppfyller de krav som ställs enligt genomförandeförordningen, och därmed inte heller kraven i artikel 18 i Mar. Av de konstaterade bristerna ser Finansinspektionen särskilt allvarligt på att förteckningen inte har innehållit uppgifter om klockslag om vid vilken tidpunkt insiderinformationen identifieras, klockslag då personerna fick tillgång till insiderinformation och klockslag om när personerna upphörde att ha tillgång till insiderinformationen.

4 Ingripande

4.1 Bolagets yttrande

Nanexa har gjort gällande att Finansinspektionen, under alla förhållanden, med stöd av 5 kap. 17 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen) ska avstå från ett ingripande. Nanexa har utan närmare motivering anført att bolaget drivits av en vilja att leva upp till gällande regelverk och att bolagets agerande har varit ursäktligt eller att det finns särskilda skäl att avstå från ingripande. Nanexa har också åberopat att bristerna i bolagets insiderförteckning har varit ringa.

4.3 Bedömning av överträdelserna, val av ingripande och sanktionsavgift

Med hänsyn till att bolaget har gjort sig skyldig till konstaterade överträdelser av artiklarna 17.1 och 18 i Mar ska Finansinspektionen, enligt 5 kap. 2 § kompletteringslagen, ingripa mot bolaget. Finansinspektionen får dock avstå från att ingripa, om överträdelserna är ringa eller ursäktliga, personen i fråga gör rättelse, något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller det annars finns särskilda skäl.

Vad bolaget har anfört utgör inte skäl att avstå från ett ingripande. Ingen av överträdelserna kan betraktas som ringa. Omständigheterna är inte heller sådana att överträdelserna varit ursäktliga. Det har inte heller framkommit att det annars finns särskilda skäl för att avstå från ingripande. Finansinspektionen ska således ingripa mot bolaget med anledning av de nu aktuella överträdelserna av artiklarna 17.1 och 18 i Mar.

Vilka omständigheter som Finansinspektionen ska beakta när myndigheten väljer ingripande och bestämmer storleken på en sanktionsavgift anges i kompletteringslagen. Där finns en exemplifierande uppräkningslista av omständigheter som ska beaktas. Utgångspunkten är att inspektionen ska göra en sammanvägd bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet (prop. 2016/17:22 s. 390).

Med hänsyn till överträdelsernas karaktär och allvar finner Finansinspektionen att ingripande ska ske genom beslut om sanktionsavgift.

Av 5 kap. 7 § första stycket 1 kompletteringslagen, i dess ursprungliga lydelse som var tillämplig vid överträdelserna, framgår att sanktionsavgiften för överträdelserna av artikel 17 i Mar som högst kan fastställas till 2,5 miljoner euro. Vidare framgår av 8 § första stycket 1 samma kapitel i samma lydelse att sanktionsavgiften för överträdelserna av artikel 18 i Mar som högst kan fastställas till 1 miljon euro.

I förevarande fall rör det sig om överträdelser av både artiklarna 17 och 18 i Mar. Överträdelserna av artikel 17 innebär att bolaget 27 dagar för sent har offentliggjort insiderinformationen. Överträdelserna kännetecknas därmed av att den pågått över en längre tid. Vidare har överträdelserna i vart fall haft en potentiell skadlig effekt för marknaden som för sent har fått ta del av den insiderinformation som funnits i bolaget. Finansinspektionen bedömer överträdelserna av artikel 17 som förhållandevis allvarliga. Vidare har bristerna i insiderförteckningen försvårat Finansinspektionens tillsyn. Finansinspektionen har redan framhållit vilka brister som myndigheten bedömer som särskilt allvarliga. Samtidigt noteras att det förhållandet att en insiderförteckning har upprättats och att den har innehållit vissa uppgifter innebär att överträdelserna av artikel 18 i Mar inte är lika allvarliga som om en händelsestyrd insiderförteckning helt hade saknats.

Vid en sammanvägd bedömning av omständigheterna i ärendet anser Finansinspektionen att överträdelserna av artiklarna 17 och 18 i Mar motiverar

sanktionsavgifter på 800 000 kronor respektive 300 000 kronor, dvs. sammanlagt 1 100 000 kronor.

Beträffande Nanexas finansiella ställning kan det utifrån årsredovisningen för år 2020 konstateras att bolaget hade en nettoomsättning på drygt 2,3 miljoner kronor år 2020, drygt 1,7 miljoner kronor år 2019, drygt 300 000 kronor år 2018 samt drygt 100 000 kronor år 2017. Vidare framgår att bolagets likvida medel vid slutet av helåret 2020 uppgick till drygt 12,6 miljoner kronor. Mot denna bakgrund har det inte framkommit att bolaget har en sådan påtagligt svag finansiell ställning som utgör skäl att ned sanktionsavgiften.

Den totala handläggningstiden hos Finansinspektionen, sedan bolaget delgavs misstanke om de aktuella överträdelserna, har uppgått till drygt två år. Under denna tid har det förekommit perioder av inaktivitet som bolaget inte har orsakat. Det har bland annat gått knappt ett år och två månader från det att bolaget yttrat sig över avstämningsskrivelsen till dess att Finansinspektionen begärde att bolaget på nytt skulle yttra sig i ärendet. Finansinspektionen anser att det mot den bakgrunden och av proportionalitetsskäl finns anledning att sätta ned den sammanlagda sanktionsavgiften till 1 000 000 kr.

Det har därutöver inte framkommit någon anledning att sätta ned den samlade sanktionsavgiften.

Finansinspektionen bestämmer den sammanlagda sanktionsavgiften till 1 000 000 kronor, som bedömts proportionerligt i förhållande till överträdelserna och omständigheterna i ärendet. Vid denna bedömning har även beaktats att överträdelserna ägde rum år 2017.

FINANSINSPEKTIONEN

Karin Werner
Senior jurist
Kapitalmarknadsrätt

Charlotte Eliasson
Jurist
08-408 98 870

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

Bilaga

1. Hur man överklagar
2. Tillämpliga bestämmelser

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ni ange ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Finansinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.

Tillämpliga bestämmelser

Offentliggörande av insiderinformation

Enligt artikel 17.1 i Mar ska emittenter så snart som möjligt informera allmänheten om insiderinformation som direkt berör den emittenten. Offentliggörandet ska göras på ett sådant sätt som ger allmänheten snabb tillgång till informationen och möjlighet till en fullständig och korrekt bedömning av innehållet i rätt tid. Vidare ska emittenten under en period om minst fem år på sin webbplats lägga ut och låta vara tillgänglig all insiderinformation som emittenten är skyldig att offentliggöra.

Artikel 2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1055 av den 29 juni 2016 anger medel för offentliggörande av insiderinformation. Enligt artikel 2.1 b i samma förordning ska det tydligt gå att utläsa att den förmedlade informationen är insiderinformation och vad som är ämnet för insiderinformationen.

En emittent kan i stället för att offentliggöra insiderinformation så snart som möjligt enligt artikel 17.1 i stället – på eget ansvar – välja att fatta beslut om ett uppskjutet offentliggörande av informationen under förutsättning att det finns legitima skäl för det, att det inte är sannolikt att ett uppskjutet offentliggörande vilseleder allmänheten samt att emittenten kan säkerställa att informationen förblir konfidentiell (artikel 17.4 första stycket). När det gäller en över tiden pågående process som sker i flera steg och som syftar till att en viss omständighet ska inträffa eller som resulterar i en viss omständighet eller viss händelse, får en emittent på eget ansvar skjuta upp offentliggörandet av information relaterad till denna process med förbehåll för att förutsättningarna för att skjuta upp beslutet är uppfyllda (artikel 17.4 andra stycket).

För att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformation i enlighet med artikel 17.4 i Mar ska emittenter och deltagare på marknaden för utsläppsrätter bland annat använda sig av tekniska medel som garanterar att följande information är tillgänglig, läsbar, och går att bevara i ett varaktigt medium i enlighet med vissa formkrav som anges i artikel 4.1 i genomförandeförordningen.

Enligt 1 kap. 2 § kompletteringslagen är Finansinspektionen behörig myndighet. Av 2 kap. 2 § samma lag framgår att den som skjutit upp offentliggörandet av insiderinformation är skyldig att på begäran av Finansinspektionen lämna en förklaring enligt artikel 17.4 tredje stycket i Mar hur villkoren för att skjuta upp offentliggörandet uppfylldes.

Insiderinformation definieras i artikel 7.1 i Mar, som information av specifik natur som inte har offentliggjorts, som direkt eller indirekt rör en eller flera emittenter eller ett eller flera finansiella instrument och som – om den offentliggjordes – sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på instrumenten eller på relaterade finansiella instrument.

Enligt artikel 7.2 i Mar ska information anses vara av specifik natur om den anger omständigheter som föreligger eller rimligtvis kan komma att föreligga eller en händelse som har inträffat eller som rimligtvis kan förväntas inträffa och om denna information är tillräckligt specifik för att göra det möjligt att dra slutsatser om omständigheternas eller händelsens potentiella effekt på priserna på finansiella instrument. Enligt artikel 7.3 i Mar kan ett mellanliggande steg i en utdragen process anses vara insiderinformation om den, i sig självt, uppfyller kriterierna för insiderinformation.

I artikel 7.4 i Mar anges att vid tillämpning av punkten 1 i samma artikel ska information som, om den offentliggjordes, sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på finansiella instrument, avse information som en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja som en del av grunden för sitt investeringsbeslut.

Insiderförteckning

Enligt artikel 18 i Mar ska emittenter eller personer som handlar på deras vägnar eller för deras räkning upprätta en förteckning över alla personer som har tillgång till insiderinformation och som arbetar för dem. Enligt artikel 18.5 i Mar ska förteckningen sparas i minst fem år efter det att den upprättades eller uppdaterades.

Vilken information som ska ingå i en insiderförteckning framgår av artikel 18.3 i Mar och av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/347 av den 10 mars 2016. Genomförandeförordningen innehåller detaljerade krav kring format och mallar för insiderförteckningen. Information som ska ingå i förteckningen är bland annat identiteten på de personer som har tillgång till insiderinformation samt skälen till att en person förts upp på insiderförteckningen. Insiderförteckningen ska uppdateras utan dröjsmål enligt artikel 18.4 i Mar. Varje uppdatering ska specificera datum och klockslag för den ändring som föranledde uppdateringen.

Enligt artikel 2.1 i genomförandeförordningen ska insiderförteckningen vara uppdelad i separata avsnitt för varje typ av insiderinformation som finns hos emittenten. Emittenten får enligt artikel 2.2 i genomförandeförordningen besluta om att upprätta och uppdatera ett tilläggsavsnitt i insiderförteckningen, som kallas för avsnitt med personer som har permanent tillgång till insiderinformation. Om ett sådant avsnitt upprättas ska det innehålla uppgifter om vilka personer som alltid har tillgång till all insiderinformation. Av artikel 2.3 och 2.4 i genomförandeförordningen framgår att insiderförteckningen ska upprättas i ett elektroniskt format som bland annat ska säkerställa noggrannhet i fråga om den information som finns i insiderförteckningen.

Ingripande

Av 5 kap. 2 § 2 kompletteringslagen framgår att Finansinspektionen ska ingripa mot den som har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mar genom att låta

bli att uppfylla det som anges om offentliggörande av insiderinformation till allmänheten i artikel 17.1, 17.2 och 17.8.

Enligt 5 kap. 2 § 4 kompletteringslagen ska Finansinspektionen ingripa mot den som har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mar genom att låta bli att upprätta, uppdatera eller bevara en insiderförteckning eller att i övrigt uppfylla de krav som ställs i artikel 18.1–18.6.

I de fall kraven i Mar har preciserats i genomförandeförordningar omfattar Finansinspektionens möjlighet att ingripa även åsidosättanden av genomförandeförordningarna (jfr prop. 2016/17:22 s. 383).

Det är den som har överträtt förordningens bestämmelser som kan bli föremål för ingripande. Om en överträdelse har skett inom ramen för en juridisk persons verksamhet är det den juridiska personen som har överträtt förordningen (a prop., s. 383).

Vilka sanktioner eller andra åtgärder som Finansinspektionen kan besluta om vid en överträdelse framgår av 5 kap. 3 § kompletteringslagen. Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till bland annat hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, 5 kap. 15 och 16 §§ kompletteringslagen. Hur stor sanktionsavgift som kan komma i fråga framgår av 5 kap. 7–9 §§ kompletteringslagen.

Enligt 5 kap. 7 § första stycket 1 kompletteringslagen, i den ursprungliga lydelsen (som var tillämplig vid överträdelsen), framgår att för en överträdelse som anges i 2 § 1–3 (dvs. bland annat överträdelse av artikel 17.1 i Mar) ska sanktionsavgiften för en juridisk person som högst fastställas till det högsta av

- a) ett belopp som per den 2 juli 2014 i svenska kronor motsvarade 2,5 miljoner euro,
- b) två procent av den juridiska personens eller, i förekommande fall, koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår,
- c) tre gånger den vinst som den juridiska personen, eller någon annan, erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
- d) tre gånger de kostnader som den juridiska personen, eller någon annan, undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Av 5 kap. 8 § första stycket 1 kompletteringslagen, i den ursprungliga lydelse som var tillämplig vid överträdelsen, framgår att för en överträdelse som anges i 2 § 4–8 (dvs. bland annat för en överträdelse av artikel 18 i Mar) ska sanktionsavgiften för en juridisk person som högst fastställas till det högsta av

- a) ett belopp som per den 2 juli 2014 i svenska kronor motsvarande 1 miljon euro,
- b) två procent av den juridiska personens eller, i förekommande fall, koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår,

- c) tre gånger den vinst som den juridiska personen, eller någon annan, erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
- d) tre gånger de kostnader som den juridiska personen, eller någon annan, undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

När sanktionsavgiftens storlek ska fastställas, ska särskild hänsyn tas till bland annat sådana omständigheter som anges i 5 kap. 15 och 16 §§ kompletteringslagen samt till den berörda personens finansiella ställning, 5 kap. 18 § samma lag. De omständigheter som avses är bland annat hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet samt skador som uppstått och graden av ansvar. I förmildrande riktning ska bland annat beaktas om den som har begått överträdelsen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat utredningen.

Finansinspektionen får avstå från ingripande, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, personen i fråga gör rättelse, något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller det annars finns särskilda skäl enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen.

